

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра судової медицини, медичного правознавства
ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса

Навчальний рік 2022-2023

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Правознавство»

(назва освітнього компоненту)

Нормативний чи вибірковий освітній компонент **вбірковий**

Форма здобуття освіти **очна**

Галузь знань **22 «Охорона здоров'я»**

Спеціальність **221 «Стоматологія»**

Освітньо-професійна програма (освітньо-наукова програма) **Стоматологія**

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

Курс **I**

Силабус освітнього компоненту розглянута
на засіданні кафедри судової медицини,
медичного правознавства ім. засл. проф.
М.С.Бокаріуса

Схвалено методичною комісією
з проблем хірургічного профілю

Протокол від
30 червня 2022 року № 11

Протокол від
30 червня 2022 року № 11

Завідувач кафедри

(підпис) проф. О.В. Дунаєв
(прізвище та ініціали)

Голова

(підпис) проф. В.О. Сипливий
(прізвище та ініціали)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

1. ДУНАЄВ ОЛЕКСАНДР ВІТАЛІЙОВИЧ - завідувач кафедри судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса, д.мед.н, професор.

2. КАПУСТНИК ВОЛОДИМИР ВАЛЕРІЙОВИЧ - доцент кафедри судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса, д.юр.н.

3. КРИВЕНКО ОЛЕКСАНДР ІВАНОВИЧ - доцент кафедри судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса, к.юр.н., доцент

4. ЛЕОНТЬЄВ ПАВЛО ОЛЕКСАНДРОВИЧ - доцент кафедри судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса, к.мед.н.

5. ХИЖНЯК ВОЛОДИМИР ВОЛОДИМИРОВИЧ - доцент кафедри судової медицини, медичного правознавства ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса, к.мед.н., доцент

ДАНИ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

ПІБ викладача	<i>Дунаєв Олександр Віталійович</i>
Інформація про викладача	<i>Професійні інтереси: судова медицина, правознавство, медичне право України Профайл викладача: http://31.128.79.157:8083/user/files.php</i>
Контактний тел.	+38(096) 064-93-67
Корпоративний E-mail:	<i>ov.dunaev@kntu.edu.ua</i>
Інформація про консультації: <u>очні</u> <u>консультації</u> розклад: місце проведення:	<i>кожний вівторок з 15.00 до 17.00 год. м. Харків, вул. Тринклера, б. 6, кафедра судової медицини, медичного правознавства імені заслуженого професора М.С.Бокаріуса (3-й поверх)</i>
<u>он-лайн</u> <u>консультації:</u>	<i>за попередньою домовленістю, http://31.128.79.157:8083/mod/bigbluebuttonbn/view.php?id=37924</i>
Локація	<i>вул. Тринклера, б. 6 https://goo.gl/maps/v6bFs5yZonFD77zcA</i>
ПІБ викладача	<i>Кривенко Олександр Іванович</i>
Інформація про викладача	<i>Професійні інтереси: правознавство, медичне право України Профайл викладача: http://31.128.79.157:8083/user/profile.php?id=505</i>
Контактний тел.	+38 (096) 220-80-80
E-mail:	<i>oi.kryvenko@kntu.edu.ua</i>
Інформація про консультації: <u>очні</u> <u>консультації</u> розклад: місце проведення	<i>кожен понеділок з 15:00 до 17:00 год. м. Харків, вул. Тринклера 6, кафедра судової медицини, медичного правознавства імені заслуженого професора М.С.Бокаріуса (3-й поверх)</i>
<u>он-лайн</u> <u>консультації</u>	<i>за попередньою домовленістю, https://meet.google.com/dcq-wrog-qaq</i>
Локація	<i>вул. Тринклера 6 https://goo.gl/maps/v6bFs5yZonFD77zcA</i>
ПІБ викладача	<i>Леонтєв Павло Олександрович</i>
Інформація про викладача	<i>Професійні інтереси: судова медицина, правознавство, медичне право України Профайл викладача: http://31.128.79.157:8083/user/profile.php?id=562</i>
Контактний тел.	+38(098) 466-04-16
E-mail:	<i>po.leontiev@kntu.edu.ua</i>
Інформація про консультації:	

<u>очні консультації</u> розклад: місце проведення:	<i>кожну п'ятницю з 15.00 до 17.00 год. м. Харків, вул. Тринклера 6, кафедра судової медицини, медичного правознавства імені заслуженого професора М.С.Бокаріуса (3-й поверх)</i>
<u>он-лайн консультації</u>	<i>за попередньою домовленістю, http://31.128.79.157:8083/mod/bigbluebuttonbn/view.php?id=37924</i>
Локація	<i>вул. Тринклера 6 https://goo.gl/maps/v6bFs5yZonFD77zcA</i>
ПІБ викладача	<i>Хижняк Володимир Володимирович</i>
Інформація про викладача	<i>Професійні інтереси: судова медицина, правознавство, медичне право України Профайл викладача: http://31.128.79.157:8083/user/profile.php?id=877</i>
Контактний тел.	<i>+38(098) 647-76-62</i>
E-mail:	<i>vv.khyzhniak@kntu.edu.ua</i>
Інформація про консультації: <u>очні консультації</u> розклад: місце проведення:	<i>кожний четвер з 15.00 до 17.00 год. м. Харків, вул. Тринклера 6, кафедра судової медицини, медичного правознавства імені заслуженого професора М.С.Бокаріуса (3-й поверх)</i>
<u>он-лайн консультації</u>	<i>за попередньою домовленістю, http://31.128.79.157:8083/mod/bigbluebuttonbn/view.php?id=37924</i>
Локація	<i>вул. Тринклера 6 https://goo.gl/maps/v6bFs5yZonFD77zcA</i>
ПІБ викладача	<i>Капустник Володимир Валерійович</i>
Інформація про викладача	<i>Професійні інтереси: правознавство, медичне право України Профайл викладача: http://31.128.79.157:8083/user/profile.php?id=505</i>
Контактний тел.	<i>+38 (050) 533-33-30</i>
E-mail:	<i>vv.kapustnyk@kntu.edu.ua</i>
Інформація про консультації: <u>очні консультації</u> розклад: місце проведення:	<i>кожен понеділок з 15:00 до 17:00 год. м. Харків, вул. Тринклера 6, кафедра судової медицини, медичного правознавства імені заслуженого професора М.С.Бокаріуса (3-й поверх)</i>
<u>он-лайн консультації</u>	<i>за попередньою домовленістю, https://meet.google.com/dcq-wrog-qa</i>
Локація	<i>вул. Тринклера 6 https://goo.gl/maps/v6bFs5yZonFD77zcA</i>

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Правознавство» складений відповідно до Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) підготовки другого (магістерського) рівня галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 221 «Стоматологія».

Опис освітнього компоненту (анотація). Процес розбудови правової держави, заснованої на верховенстві права та пріоритеті прав і свобод людини, формування громадянського суспільства в сучасній Україні потребує виховання компетентних, відповідальних, свідомих громадян. Оскільки вагоме значення правової освіти в сучасному суспільстві зумовлюється насамперед тим, що право врегульовує найважливіші сфери суспільного життя, визначає поведінку особи в тій чи іншій ситуації, саме тому обізнаність у праві є виявом елементу загальної культури людини, сприяє кращому використанню та захисту кожним громадянином своїх прав і виконанню обов'язків. Адже сьогодні без належного рівня правових знань і навиків неможлива свідома участь людини у правовому житті.

Правознавство – суспільна наука, що вивчає право як особливу систему соціальних норм, правові форми організації та діяльності держави і політичної системи суспільства загалом. Вивчення правознавства спрямовано на системне оглядове опанування питань теорії права та держави, основ різних галузей права.

Предметом вивчення освітнього компоненту є забезпечення отримання теоретичних знань і вироблення навиків щодо практичного застосування норм права, сприяння у формуванні у студентів високого рівня правосвідомості та підвищення правової культури, а також недопущення правового нігілізму.

Міждисциплінарні зв'язки. Освітній компонент «Правознавство» є необхідною складовою у компетентнісному підході до формування лікаря, який зобов'язаний розуміти спектральність системи права України, знати національну нормативно-правову базу, основи права в медицині, в разі потреби має коректно застосувати отриманні знання у практичній діяльності. Вивчення освітнього компоненту пов'язане зі знаннями соціально-гуманітарних і природничо-наукових освітніх компонентів I курсу (історія України та української культури; безпеки життєдіяльності; основи біоетики та біобезпеки; та курсів за вибором: етики; релігієзнавства; соціології та медична соціологія; основи економічних теорій тощо).

Пререквізити. Вивчення освітнього компоненту передбачає попереднє засвоєння кредитів з контролю та моніторингу діяльності у закладах вищої освіти, якість освітнього процесу.

Постреквізити. Основні положення освітнього компоненту мають застосовуватися при вивченні фахових дисциплін.

Посилання на сторінку навчальної дисципліни в MOODLE:

<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=4455>

1. Мета та завдання освітнього компоненту

1.1. Мета викладання освітнього компоненту «Правознавство» - вивчення загальних закономірностей виникнення, розвитку та функціонування держави і права, розгляд основних понять юриспруденції. Курс охоплює такі важливі й актуальні питання як законність і правопорядок, правопорушення і юридична відповідальність, правова дисципліна і правова культура. У межах курсу простежується історія розвитку української державності, розглядаються проблеми розбудови демократичної, правової держави в Україні. Також розкриваються основи окремих галузей права України та найважливіші нормативні акти, вивчається зміст Конституції України, її ключових положень щодо закріплення державного та суспільного ладу України, забезпечення прав людини.

1.2. Основними завданнями освітнього компоненту «Правознавство» є вивчення закономірностей та особливостей розвитку держави і права, фундаментальних положень Конституції України, які стосуються регламентування діяльності держави й організації суспільного життя, прав і обов'язків громадянина, ознайомлення з ключовими положеннями основних галузей права та їх застосуванням, а також із перспективами розвитку правової системи України у зв'язку із євроінтеграційними процесами. Важливим завданням є створення мотивації до самонавчання й особистісного розвитку.

Освітній компонент «Правознавство» спрямований сформувати правовий світогляд майбутніх фахівців, створити систему правових уявлень, переконань та навиків правомірної поведінки, збагатити теоретичні уявлення про поняття і категорії, які використовує правова наука. Він має на меті не лише надати необхідні знання, а й навчити правильно використовувати правові норми при виконанні відповідних ролей у суспільстві – як у наступній професійній діяльності, так і в особистому житті. Адже сьогодні однією з найважливіших проблем у правовій галузі є низький рівень правової культури, що призводить до негативних наслідків у нашому суспільстві. Саме тому, особливо в сучасних умовах, вивчення студентами зазначеного предмету набуває особливого значення, сприяє опануванню загальноцивілізаційних цінностей, формуванню необхідного рівня правової та політичної культури, виробленню навиків електоральної поведінки, оволодінню механізмами свідомої реалізації себе у правовому та політичному житті та ознайомлення з основами юридичних взаємин «лікар – пацієнт – провізор».

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент: згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент повинен:

- **знати** поняття, сутність, походження держави; поняття, сутність і походження права; елементи системи права і системи законодавства; поняття, основні ознак і види правовідносин; основи відповідних галузей права; системи судових і правоохоронних органів; поняття і ознаки

правопорушення і юридичної відповідальності; базову юридичну термінологію; зміст основних положень нормативно-правових актів та інших джерел права.

- *вміти* застосовувати норми різних галузей права на практиці; обґрунтовувати вибір правових норм до відповідних правовідносин; забезпечувати права людини; тлумачити основні правові поняття; аналізувати соціально-значимі проблеми та пропонувати шляхи їхнього правового вирішення.

- *оволодіти наступними навичками*: реалізовувати свої права та обов'язки; захищати свої права та законні інтереси; роботи із законодавством України і здійснення пошуку потрібних правових норм; усно та письмово, логічно правильно обґрунтовувати правові явища і процеси; працювати з текстами основних нормативних актів, зокрема Конституції України, Цивільного кодексу України, Кодексу законів про працю України, Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України.

1.3.1 Вивчення освітнього компоненту забезпечує опанування здобувачами освіти **компетентностей**:

- *інтегральні*: здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у сфері права у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, аналізу проблематики царини шляхом детального вивчення теоретичного матеріалу з можливим практичним застосуванням;

- *загальних компетентностей*: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність проведення досліджень на відповідному рівні; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;

- *спеціальних (фахових) компетентностей*: здатності до застосування знань з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві; знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів; повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи; знання, розуміння та використання міжнародних стандартів прав людини, основ права Європейського Союзу, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини; здатність застосовувати знання засад і змісту інститутів міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права; здатність застосовувати знання завдань, принципів, концепцій і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

1.3.2 Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття студентами наступних **програмних результатів навчання:**

ПРН 3. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері загального і медичного правознавства, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

ПРН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу правової й соціальної проблеми.

ПРН 8. Критично аналізувати й оцінювати чинну медико-правову політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.

1.3.3. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття студентами наступних **соціальний навичок (Soft skills):**

Знати понятійно-категоріальний апарат у галузях права, джерела галузей права України, тенденції нормотворення й державної політики у сфері охорони здоров'я, а також свої соціальні та громадські права та обов'язки. Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї. Здатність донести свою громадську та соціальну позицію. Відповідати за свою громадянську позицію та діяльність. Знати і вміти правомірно користуватися медичним законодавством України.

Знати обов'язки та шляхи виконання поставлених медико-правових завдань. Вміти визначити мету та завдання в медичній практиці, бути наполегливим та сумлінним при виконання обов'язків. Встановлювати міжособистісні зв'язки для ефективного виконання завдань та обов'язків. Відповідати за якісне виконання поставлених завдань, профілактику захворюваності, правильне діагностування та лікування і надання інших видів медичної допомоги.

Вміти реалізовувати свої права та обов'язки, захищати свої права та законні інтереси з посиланням на законодавство України, здійснювати пошук потрібних правових норм, усно та письмово, логічно правильно обґрунтовувати правові явища і процеси, самостійно працювати з текстами основних нормативних законодавчих актів. працювати із законодавством України та міжнародними і регіональними стандартами у сфері охорони здоров'я, готувати необхідні правові документи, усвідомлювати наслідки професійної діяльності медичних працівників, аналізувати правову природу медичної допомоги.

2. Інформаційний обсяг освітнього компоненту.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика освітнього компоненту	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3,0 кредита	Галузь знань: <u>22 «Охорона здоров'я»</u> (шифр і назва)	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 90 годин	Спеціальність: <u>221 «Стоматологія»</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
		1-й	-
		Семестр	
		2-й	-
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 40 годин самостійної роботи студента – 50 годин	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>другий (магістерський) рівень</u> <u>ОПП</u> <u>«Стоматологія»</u>	Лекції	
		20 год.	-
		Практичні, семінарські	
		20 год.	-
		Лабораторні - не має	
		Самостійна робота	
		50 год.	-
		Індивідуальні завдання: не має	
Вид контролю: залік			

2.1 Опис освітнього компоненту

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Види лекцій
1	Основи загальної теорії держави та права	2	Лекція – інформація, мультимедійна презентація
2	Конституційне право – провідна галузь права України	2	Лекція – інформація, мультимедійна презентація
3	Народовладдя: поняття і форми прояву	2	Лекція – інформація, мультимедійна презентація
4	Основи правового статусу людини та громадянина в Україні	2	Лекція – інформація, мультимедійна презентація
5	Правоохоронні та правозахисні органи в Україні	2	Лекція – інформація, мультимедійна презентація
6	Основи адміністративного права України	2	Лекція – інформація, мультимедійна презентація
7	Основи цивільного права України	2	Лекція – інформація, мультимедійна

			презентація
8	Основи сімейного права України	2	Лекція – інформація, мультимедійна презентація
9	Основи трудового права України	2	Лекція – інформація, мультимедійна презентація
10	Основи кримінального права та процесу України	2	Лекція – інформація, мультимедійна презентація
Усього годин		20	

2.2.2 Семінарські заняття – немає.

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кіл-ть годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Основи конституційного процесуального права	2	Розповідь-пояснення, презентація	Усне опитування тестовий контроль
2	Формування і розвиток державно-правової думки в Україні	2	Розповідь-пояснення, презентація, відеоролік	Усне опитування тестовий контроль
3	Місце і роль держави в політичній системі суспільства	2	Розповідь-пояснення, презентація	Усне опитування тестовий контроль
4	Держава, право та громадянин	2	Розповідь-пояснення, презентація	Усне опитування тестовий контроль
5	Основи адміністративного права України	2	Розповідь-пояснення, презентація	Усне опитування тестовий контроль
6	Основи фінансового і податкового права України	2	Розповідь-пояснення, презентація	Усне опитування тестовий контроль
7	Основи цивільного права України	2	Розповідь-пояснення, презентація	Усне опитування тестовий контроль
8	Основи сімейного права України	2	Розповідь-пояснення, презентація	Усне опитування тестовий контроль
9	Основи трудового права України	2	Розповідь-пояснення, презентація	Усне опитування

10	Основи кримінального права та процесу України	2	Розповідь-пояснення, презентація	Усне опитування тестовий контроль
Всього годин:		20		

2.2.4. Лабораторні заняття – немає.

2.2.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кіл-ть годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Основи загальної теорії держави і права	6	Робота з текстом, конспектування	Тестовий контроль, самоконтроль
2	Конституційне право – провідна галузь права України	2	Робота з текстом, конспектування	Тестовий контроль, самоконтроль
3	Основи конституційного процесуального права	2	Робота з текстом, конспектування	Тестовий контроль, самоконтроль
4	Формування і розвиток державно-правової думки в Україні	2	Робота з текстом, конспектування	Тестовий контроль, самоконтроль
5	Місце і роль держави в політичній системі суспільства	2	Робота з текстом, конспектування	Тестовий контроль, самоконтроль
6	Народовладдя: поняття і форми прояву	2	Робота з текстом, конспектування	Тестовий контроль, самоконтроль
7	Правова свідомість і правова культура	2	Робота з текстом, конспектування	Тестовий контроль, самоконтроль
8	Реалізація та тлумачення норм права	2	Робота з текстом, конспектування	Тестовий контроль, самоконтроль
9	Засади територіального устрою та місцевого самоврядування	2	Робота з текстом, конспектування	Тестовий контроль, самоконтроль
10	Правова і правомірна поведінка	2	Робота з текстом, конспектування	Тестовий контроль, самоконтроль
11	Правові стимули і обмеження	2	Робота з	Тестовий

			текстом, конспекту- вання	контроль, само- контроль
12	Держава, право та громадянин	2	Робота з текстом, конспекту- вання	Тестовий контроль, само- контроль
13	Основи правового статусу людини та громадянина в Україні	2	Робота з текстом, конспекту- вання	Тестовий контроль, само- контроль
14	Правоохоронні та правозахисні органи в Україні	4	Робота з текстом, конспекту- вання	Тестовий контроль, само- контроль
15	Основи адміністративного права України	4	Робота з текстом, конспекту- вання	Тестовий контроль, само- контроль
16	Основи фінансового і податкового права України	4	Робота з текстом, конспекту- вання	Тестовий контроль, само- контроль
17	Основи цивільного права України	4	Робота з текстом, конспекту- вання	Тестовий контроль, само- контроль
18	Основи сімейного права України	2	Робота з текстом, конспекту- вання	Тестовий контроль, само- контроль
19	Основи трудового права України	2	Робота з текстом, конспекту- вання	Тестовий контроль, само- контроль
20	Основи кримінального права та процесу України	2	Робота з текстом, конспекту- вання	Тестовий контроль, само- контроль
Всього годин:		50		

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

3.1. Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ» від 21.08.2021 за № 181:

Оцінювання ПНД проводиться науково-педагогічним працівником, що проводить заняття у групі. ПНД вважається виконаною, якщо здобувач в поточному семестрі відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3 балам та вище, в такому разі у відомість вказується середній бал в 4-бальній системі (розраховується

автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ), або «не відпрацьовано», якщо здобувач в поточному семестрі має невідпрацьовані пропущені аудиторні заняття та лекції, або середній бал нижче за 3 бали.

Оцінювання ЗНД проводиться науково-педагогічним працівником, що проводить заняття у групі та закінчується оцінкою з формою контролю «залік». ЗНД вважається виконаною, якщо здобувач відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3-ом балам та вище. Бали за ЗНД для дисциплін з формою контролю «залік» розраховуються як середнє арифметичне балів ПК за всі теми всіх семестрів, впродовж всього періоду вивчення дисципліни (з точністю до сотих) за таблицею 2 «Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)», що додається (додаток 2), автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ. ЗНД визначається у балах від 120 до 200

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів...» (таблиця 2). Наказ ХНМУ від 21.08.2021 р. №181.

Таблиця 2

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		

4.45-4,46	178	3.67-3,69	147
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139

Оцінка з освітнього компоненту. Оцінювання освітнього компоненту (далі – ОК) - це підсумковий контроль, що проводиться викладачем групи після засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу з освітнього компоненту на підставі виконання ним певних видів робіт на практичних заняттях, виконання самостійної роботи. Оцінювання освітнього компоненту проводиться по закінченні вивчення освітнього компоненту у формі «заліку». Для освітніх компонентів, вивчення яких закінчується у поточному семестрі, а формою контролю є «залік» передбачається врахування ЗОК. Бали за ЗОК розраховуються як середнє арифметичне оцінок за всі семестри вивчення освітнього компоненту (з точністю до сотих) за таблицею 2, автоматично в рамках функціоналу електронного журналу АСУ. ЗОК перераховується у багатобальну шкалу за таблицею 2 (додаток 2) від 120 до 200 балів та відміткою – «зараховано», «не зараховано».

Таблиця 3

Шкала оцінювання у ХНМУ

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за чотирибальною шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

3.2. Питання до заліку:

1. Основні теорії виникнення держави і права.
2. Поняття та сутність держави.
3. Органи держави.
4. Функції та форми держави.
5. Поняття та елементи механізму держави.
6. Правова держава. Основні права людини.
7. Поняття й ознаки права.
8. Поняття й структура норм права.
9. Правотворчість, форми (джерела) права.
10. Система права.
11. Система законодавства.
12. Правовідносини: загальна характеристика.

13. Реалізація норм права: поняття і форми.
 14. Правомірна поведінка і правопорушення.
 15. Юридична відповідальність.
 16. Поняття, предмет, метод конституційного права.
 17. Система конституційного права України.
 18. Конституція України — основний закон держави і суспільства.
 19. Конституційний статус людини і громадянина.
 20. Система прав і свобод людини і громадянина.
 21. Політичні права і свободи..
 22. Поняття правоохоронної діяльності та види правоохоронних органів.
 23. Поняття правосуддя і судової системи України.
 24. Поняття правозахисної діяльності.
 25. Поняття, предмет, цілі та джерела адміністративного права.
 26. Суб'єкти адміністративного права.
 27. Правовий статус державних службовців.
 28. Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність.
 29. Поняття і види адміністративних правопорушень.
 30. Найпоширеніші види адміністративних правопорушень серед неповнолітніх.
 31. Види адміністративних стягнень.
 32. Органи, що розглядають справи про адміністративні правопорушення.
 33. Порядок притягнення до адміністративної відповідальності.
 34. Цивільне право як галузь права.
 35. Учасники цивільних відносин.
 36. Фізичні особи: правоздатність, дієздатність.
 37. Юридичні особи: поняття, види.
 38. Поняття, предмет, система і джерела сімейного права України.
 39. Порядок і умови укладення шлюбу.
 40. Шлюбний договір.
 41. Припинення шлюбу, визнання шлюбу недійсним.
 42. Правовідносини між подружжям, між батьками і дітьми в сім'ї.
 43. Встановлення опіки та піклування. Усиновлення дитини.
- Патронат над дітьми.
44. Права та обов'язки інших членів сім'ї.
 45. Застосування Сімейного кодексу України до іноземців та осіб без громадянства.
 46. Трудове право як галузь вітчизняного права.
 47. Трудовий договір: поняття, види.
 48. Поняття та види робочого часу.
 49. Час відпочинку: поняття та види. Святкові та неробочі дні.
 50. Оплата праці.

3.3. Контрольні питання

1. Основні теорії виникнення держави і права.
2. Поняття та сутність держави.
3. Органи держави.
4. Функції та форми держави.
5. Поняття та елементи механізму держави.
6. Правова держава. Основні права людини.
7. Поняття й ознаки права.
8. Поняття й структура норм права.
9. Правотворчість, форми (джерела) права.
10. Система права.
11. Система законодавства.
12. Правовідносини: загальна характеристика.
13. Реалізація норм права: поняття і форми.
14. Правомірна поведінка і правопорушення.
15. Юридична відповідальність.
16. Поняття, предмет, метод конституційного права.
17. Система конституційного права України.
18. Джерела конституційного права.
19. Конституція України — основний закон держави і суспільства.
20. Поняття та юридична природа конституції.
21. Соціально-політична суть конституції.
22. Форма конституції.
23. Конституційний статус людини і громадянина.
24. Система прав і свобод людини і громадянина.
25. Політичні права і свободи.
26. Інститут громадянства України.
27. Виборче право, виборчі системи і референдуми в Україні.
28. Основи організації діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування.
29. Функції та повноваження Президента України.
30. Повноваження Кабінету Міністрів України.
31. Поняття правоохоронної діяльності та види правоохоронних органів.
32. Поняття правосуддя і судової системи України.
33. Поняття правозахисної діяльності.
34. Поняття, предмет, цілі та джерела адміністративного права.
35. Суб'єкти адміністративного права.
36. Правовий статус державних службовців.
37. Адміністративні правопорушення та адміністративна відповідальність.
38. Поняття і види адміністративних правопорушень.
39. Найпоширеніші види адміністративних правопорушень серед неповнолітніх.
40. Види адміністративних стягнень.

41. Органи, що розглядають справи про адміністративні правопорушення.
 42. Порядок притягнення до адміністративної відповідальності.
 43. Загальні характеристики фінансового права як галузі національного права України.
 44. Система фінансового права України.
 45. Основи бюджетного права України.
 46. Правові засади бюджетного процесу в Україні.
 47. Основи правового регулювання державних доходів в Україні.
 48. Правові основи податкових відносин. Податкове право.
 49. Види та класифікація обов'язкових платежів.
 50. Правові основи здійснення бюджетних видатків.
 51. Фінансово-правові основи банківської діяльності в Україні.
 52. Функції Національного банку України.
 53. Цивільне право як галузь права.
 54. Учасники цивільних відносин.
 55. Фізичні особи: правоздатність, дієздатність.
 56. Юридичні особи: поняття, види.
 57. Поняття, предмет, система і джерела сімейного права України.
 58. Порядок і умови укладення шлюбу.
 59. Шлюбний договір.
 60. Припинення шлюбу, визнання шлюбу недійсним.
 61. Правовідносини між подружжям, між батьками і дітьми в сім'ї.
 62. Встановлення опіки та піклування. Усиновлення дитини.
- Патронат над дітьми.
63. Права та обов'язки інших членів сім'ї.
 64. Застосування Сімейного кодексу України до іноземців та осіб без громадянства.
 65. Трудове право як галузь вітчизняного права.
 66. Трудовий договір: поняття, види.
 67. Поняття та види робочого часу.
 68. Час відпочинку: поняття та види. Святкові та неробочі дні.
 69. Оплата праці.
 70. Інші заохочувальні та компенсаційні виплати.
 71. Відповідальність за трудовим правом.
 72. Охорона праці на виробництві.
 73. Соціальне партнерство за трудовим правом.
 74. Трудові спори: причини виникнення та порядок вирішення.
 75. Нагляд і контроль за дотриманням законодавства про працю.
 76. Поняття кримінального права.
 77. Кримінальний кодекс України: його загальна характеристика.
 78. Поняття і підстава кримінальної відповідальності.
 79. Поняття, ознаки, види та стадії злочину.
 80. Поняття і форми вини.

3.4. Індивідуальні завдання – не передбачені

3.5. Правила оскарження оцінки

Апеляція здобувача вищої освіти щодо оцінки (кількості балів), повинна подаватись особисто не пізніше наступного робочого дня після проведення підсумкового контролю та оголошення оцінки. Апеляція розглядається не пізніше наступного дня після її подання у присутності здобувача. Додаткове опитування здобувача вищої освіти при розгляді апеляції не допускається. Порядок подання і розгляду апеляції повинен бути оприлюднений та доведений до відома здобувача не пізніше ніж 7 днів після подання апеляції.

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Вимоги освітнього компоненту.

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливість та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента/-ки,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Відвідування занять та поведінка. Відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим. Відпрацювання пропущених практичних занять відбувається щоденно з 15.00 до 17.00 на кафедрі, згідно графіку на інформаційному стенді та передбачає усне опитування, вирішення тестових завдань об'ємом до 30 тестових завдань. Відпрацювання пропущених лекцій відбувається шляхом написання реферату від руки об'ємом до 20 сторінок на аркушах формату А4. Реферат повинен бути написаний з посиланням на джерела літератури та переданий викладачу особисто. Якщо виникають запитання, то можна звернутися до викладача особисто, он-лайн або за електронною поштою.

Під час лекції бажано вести конспект та зберігати достатній рівень тиші, можливо ставити запитання. До проведення практичних занять студенти повинні підготуватися за темою заняття, активно приймати участь у дискусії, ставити запитання, висловлювати свою точку зору. Під час обговорення необхідно зберігати повагу до колег, толерантність до їх досвіду, сприйнятливість та неупередженість, здатність до конструктивної критики, спиратися на власні емоції та думки.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;

- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття.

Під час занять заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Використання електронних гаджетів. Використання електронних гаджетів є основним і потужним інформаційним джерелом до вивчення курсу, адаптивним до сучасних вимог і сприяє входженню в сучасний європейський освітній простір. Гаджети забезпечують постійний зворотній зв'язок: «викладач- здобувач вищої освіти», «здобувач-здобувач вищої освіти», «здобувач-група здобувачів вищої освіти».

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Організація інклюзивного навчання в закладах вищої освіти здійснюється згідно з наказом ХНМУ № 203 від 22.06.2018 «Про затвердження порядку супроводу (надання допомоги) осіб з обмеженими фізичними можливостями, громадян похилого віку, інших маломобільних груп населення під час перебування на території (в приміщеннях) ХНМУ.

Рекомендації щодо успішного складання освітнього компоненту (активність здобувачів вищої освіти під час практичного заняття, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи). Протягом вивчення освітнього компоненту здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- систематично відвідувати практичні заняття та лекції;
- вести конспекти практичних занять;
- приймати активну участь у роботі на заняттях;
- виконувати самостійну позааудиторну роботу.

Заохочення та стягнення. Додаткові бали впродовж курсу не передбачені.

Техніка безпеки. На першому занятті будуть роз'яснені основні принципи охорони праці на кафедрі шляхом проведення інструктажу. Очікується, що кожен повинен знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо. Після проведення інструктажу кожен здобувач вищої освіти повинен поставити підпис у журналі інструктажу кафедри з охорони праці.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Кафедра судової медицини, медичного правознавства імені заслуженого професора М.С. Бокаріуса підтримує нульову толерантність до плагіату. Від здобувачів вищої освіти очікується бажання постійно підвищувати власну обізнаність в академічному письмі. На перших заняттях проводитимуться інформаційні заходи щодо того, що саме вважати плагіатом та як коректно здійснювати дослідницько-науковий пошук.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література:

1. Загальна теорія права : підручник / [О. В. Петришин, Д. В. Лук'янов, С. І. Максимов, В. С. Смородинський та ін.] ; за ред. О. В. Петришина. Харків : Право, 2020. 568 с.
2. Теорія держави та права : [навчальний посібник] / Власенко В. П. та ін. Київ : 7БЦ, 2021. 250 с.
3. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / В.Галунько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко та ін.; за ред. В.Галунька, О. Правоторової. – Видання четверте. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. – 656 с.
4. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галунька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.
5. Адміністративне право: навч. посіб. для здобувачів вищ. Освіти / [Ю.П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Зуй та ін.]. – Вид. 6-те, допов. та перероб. З опорою на законодавство станом на 1 квіт. 2021 р. – Харків: Право, 2021. – 196 с.
6. Барабаш Г.О., Луценко Т.О. Право в державному управлінні: навчальний посібник / Г.О. Барабаш, Т.О. Луценко; за заг. ред. к.ю.н., доцента Г.О. Барабаша та Т.О. Луценко. – Х.: НУЦЗУ, 2016. – 74 с.
7. Дякович М. М. Сімейне право України: навч. посіб. / М. М. Дякович. – Харків: ЕКУС, 2022. – 416 с.
8. Загальна теорія права: Підручник / За заг. ред. М.І. Козюбри. – К.: Ваїте, 2015. – 392 с.
9. Іванов Ю. Ф. Науково-практичний коментар Кодексу законів про працю України. Київ: Алерта, 2020. 788 с.
10. Івановська А. М. Конституційний контроль в системі державного контролю: монографія / А. М. Івановська; Нац. акад. прав. наук України, НДІ держ. буд-ва та місц. самоврядування, Навч.-наук. лаб. дослідж. Проблем публ. адміністрування та децентралізації влади; Хмельниц. ун-т упр. та права ім. Леоніда Юзькова. – Харків: Право, 2021. – 486 с.
11. Ковалів, Мирослав Володимирович. Фінансове право України: навчальний посібник / [М. В. Ковалів, С. С. Єсімов, І. М. Проць, Р. М. Скриньковський, Ю. Р. Лозинський]. Львів: СПОЛОМ, 2022. 394 с.
12. Конституційне право України: посіб. для підгот. до іспитів / [Т.М. Слїнько, І.І. Дахова, Л.І. Летнянчин та ін.] – Вид. 7-ме, перероб. та допов. – Харків: Право, 2022. – 372 с.
13. Конституційне право: підручник / за загальною редакцією М.І. Козюбри / Ю.Г. Барабаш, О.М. Бориславська, В.М. Венгер, М.І. Козюбра, А.А. Мелешевич. - К.: Ваїте, 2021. – 528 с.
14. Конституційне право: підручник / Ю. Г. Барабаш, О. М. Бориславська, В. М. Венгер; ОБСЄ. - Київ: ВАІТЕ, 2021. - 528 с.

15. Кримінальне право України. Загальна частина: навчальний посібник // за заг. ред, професора В. М. Трубникова, Харків – 2015 – 422с.
16. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / [А. А. Васильєв, Є. О. Гладкова, О. О. Житний та ін.]; за заг. ред. проф. О. М. Литвинова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2020. – 428 с.
17. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / підготовлено колективом авторів; за заг. ред. В. Я. Конопельського, В. О. Меркулової. Одеса, ОДУВС, 2021. 452 с.
18. Кримінальне право України. Частина 1 : конспект лекцій: навчально-методичний посібник для здобувачів денної та заочної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» / Попович О.В., Томаш Л.В., Латковський П.П. Чернівці, 2022. 182с.
19. Мокрицька Н. П. Право соціального забезпечення: навч. посіб.- Львів: ЛьвДУВС, 2020.- 536 с.
20. Організаційно-правові засади публічного управління та адміністрування: навч. посіб. / Укладачі: О. В. Надьон, І. М. Хмиров, Т. О. Луценко. – Х.: НУЦЗУ, 2020. – 175 с.
21. Податкове право України: підручник / [О. О. Головашевич, А. М. Котенко, Є. М. Смичок та ін.]; за ред. М. П. Кучерявенка, Н. А. Маринів. – Харків: Право, 2019. – 440 с.
22. Правознавство // за заг. ред. д.ю.н. Крестовської Н. М., к.ю.н. Кулініч О. О., к.ю.н. Романадзе Л. Д., підручник. – Одеса: Атлант, 2015. – 554 с.
23. Радченко О. В. Виконавча гілка влади в системі державного управління України [Навчальний посібник]. / О. В. Радченко, голова ред.кол.; автори-упорядники: М. М. Іжа, С. Є. Саханенко, Н. В. Піроженко, С. Г. Давтян, О. В. Радченко. – Х.: Пром-Арт; К: ВАДНДУ, 2015. – 264 с.
24. Сімейне право: підручник / за заг. ред. В. А. Кройтора та В. Ю. Євко; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2016. – 512 с. / С. Б. Булеца // Право і Безпека.
25. Складання процесуальних документів з цивільних, сімейних, житлових, земельних та трудових справ: науково-практичний посібник / за заг. ред. М. М. Ясинка. Київ: Алерта, 2022. 352 с.
26. Теорія держави та права: навч. посіб. / [Є. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова, А. М. Завальний, Н. В. Заяць та ін.]; за заг. ред. С. Д. Гусарева, О. Д. Тихомирова. – К.: НАВС, Освіта України, 2017. – 320 с.
27. Тертишник В. М. Конституція України. Науково-практичний коментар. Київ: Алерта, 2022. 430 с.
28. Томнюк Т. Л. Податкова система: навчальний посібник. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.
29. Трудове право України [текст] підручник / За загальною редакцією М.І. Іншина, В.Л. Костюка, В.П. Мельника. Вид. 2-ге, перероб. і доп. – Київ: Центр учбової літератури, 2016. – 472 с.
30. Трудове право України: підручник (за ред. проф. О. М. Ярошенко). Харків: Вид-во 2022. – 376 с.
31. Трудові правовідносини в період воєнного стану в Україні. — К.: ВД «Професіонал», 2022. — 422 с.
32. Тютюгін В. І. Кримінальне право України. Загальна частина: посіб. для підгот. до заліків та іспитів / В. І. Тютюгін, О. Д. Комаров, М. А. Рубашенко; відп. ред. В. І. Тютюгін. – 4-те вид., перероб. і допов. – Харків: Право, 2021. – 238 с.
33. Унікальний посібник з кримінального права України: науково-практичне видання // за заг. ред В. М. Киричко, - Право, 2015. – 1080 с.
34. Фінансове право України: навч. посібник (у схемах, таблицях та коментарях)

/ К. А. Гурковська, О. Б. Мороз, Ю. С. Назар, Л. М. Сукмановська. – Львів: ЛьвДУВС, 2016. – 308 с.

35. Фінансове право: підручник / Міжнар. гуманітар. ун-т, 2-ге вид., перероб. та доп. (Іванський А. Й.) - Київ: Юрінком Інтер, рік 2022. - 484 с.

36. Цивільне право (загальна частина) : навч. посібник / О.В. Кіріяк, Ю.П. Пацурківський, М.М. Гудима-Підвербецька. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. - 304 с.

37. Цивільне право (частина особлива). Курс лекцій: навч. посіб. / за ред. І. Спасибо-Фатєєвої. – Харків: ЕКУС, 2022. – 640 с

38. Цивільне право. Альбом схем: навч. посіб.: у 2 ч. Ч. 1 / Є. О. Мічурін, О. Р. Шишка. – Вид. 6-ге, перероб. – Харків: Право, 2022. – 220 с.

Допоміжна література:

1. Адміністративне право України (загальна частина) [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Наталія Федорук ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці : Рута, 2013.

2. Адміністративне право України : слов. термінів : навч. посіб. для студентів ВНЗ / [Андрєєва Д. Є. та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Т. О. Коломоєць, д-ра юрид. наук, проф. В. К. Колпакова ; Держ. вищ. навч. закл. "Запорізь. нац. ун-т". - Київ : ІнЮре, 2014.

3. Вегера В. До питання виплати заробітної плати в розмірі, нижчому від встановленого законом мінімального розміру / В. Вегера // Вісник Національної академії правових наук України. - 2014. - № 2.

4. Гнатенко Є. С. Підстави кримінальної відповідальності за законодавством України / Є. С. Гнатенко // Вісник Академії митної служби України. - 2013. - № 2.

5. Давлатов Ш. Б. Поняття та система додаткових покарань / Ш. Б. Давлатов // Вісник Академії митної служби України. - 2013. - № 1.

6. Іншин М. Значення захисту трудових прав працівників у становленні правової держави / М. Іншин // Вісник Національної академії правових наук України. - 2014. - № 2.

7. Конституційне право громадян на мирні зібрання та його забезпечення в Україні [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Клименко Олександр Ігорович ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. - Київ, 2014.

8. Конституційне право людини на повагу до її гідності та його правове забезпечення [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Недибалюк Вікторія Дмитрівна ; Нац. акад. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. - К., 2014.

9. Кримінальне право України (Загальна частина) [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Галина Жаровська, Олена Ющик ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці : Рута, 2013.

10. Кримінальне право України : предмет, завдання, система, методологія, принципи, джерела. Кримінально-правова політика [Текст] : навч. посіб. / [Назимко Є. С.] ; Донец. юрид. ін-т. - Донецьк : Цифрова типографія, 2013.

11. Кримінальне право України в поняттях і термінах [Текст] : слов.-довід. для ВНЗ / Литвиненко Т. А. - Х. : Форт, 2013.

12. Лобойко Л. М. Набуття особою статусу потерпілого у кримінальному провадженні / Л. М. Лобойко // Вісник Академії митної служби України. - 2013. - № 2.

13. Лученко Д. В. Про оскарження рішень, дій або бездіяльності суб'єктів владних повноважень як інститут демократичної держави / Д. В. Лученко // Вісник Академії митної служби України. - 2013. - № 1.

14. Невєрова А. Поняття і структура інституту охорони праці / А. Невєрова // Вісник Львівського університету. - 2013. - Вип. 58.

15. Пилипенко А.А. Діти-зірки як суб'єкт трудового права / А. А. Пилипенко, О. Я. Дон // Вісник Академії митної служби України. - 2013. - № 1.

- 16.** Податкове право : навч. посіб. / М. Г. Волощук, М. В. Менджул ; Ужгород. нац. ун-т, Територ. від-ня Асоц. платників податків у Закарпат. обл., Громад. рада при закарпат. обл. держ. адмін. . - Ужгород : Вид-тво Олександрів Гаркуші, 2013.
- 17.** Податкове право. Альбом схем : навч. посіб. / [Л. М. Касьяненко та ін.] ; за заг. ред. дра юрид. наук, проф., зав. каф. фінанс. права Л. М. Касьяненко ; Нац. ун-т держ. податк. служби України. - Київ : Правова єдність : Алерта, 2013.
- 18.** Скрипнюк О. Проблеми забезпечення державного суверенітету України на сучасному етапі (конституційно-правовий аспект) / О. Скрипнюк // Вісник Національної академії правових наук України. - 2014. - № 2.
- 19.** Солодков А. А. Правовий статус присяжних за законодавством України/ А. А. Солодков // Вісник Академії митної служби України. - 2013. - № 2.
- 20.** Стасів О. Сучасне розуміння конституційного права на оплату праці/ О. Стасів // Вісник Львівського університету. - 2014. - Вип. 59.
- 21.** Тертишник В. М. Концептуальні проблеми кримінального процесу сьогодення / В. М. Тертишник // Вісник Академії митної служби України. - 2013. - № 2.
- 22.** Трудове право України : підруч. для студентів юрид. спец. вищ. навч. закл. / С. М. Прилипка [та ін.]. - 5-те вид., допов. - Харків : Право, 2014.
- 23.** Фармацевтичне право : навч. посіб. / В.О. Шаповалова, В.В. Шаповалов, В.В. Шаповалов (мол.), О.С. Абросимов, Ю.В. Васіна, В.О. Радіонова, Н.Г. Малініна, О.О. Курижева; за заг. ред. В.О. Шаповалової [ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС] : інтеракт. підруч. – [3-є вид.]. – Х., 2011. – 1 електрон. оптик. диск (CD-ROM). – Систем. вимоги: Windows XP, Vista, 7, Mac OS X, Ubuntu, 512 Mb RAM, CD-ROM. – Назва з титул. екрану.
- 24.** Фінансове право України : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [Боднарук Ю. В. та ін. ; за заг. ред. Т. А. Латковської, С. В. Пархоменко-Цироцяниц] ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". - О. : Фенікс, 2012.
- 25.** Фінансове право: навч. посіб. / Ю. С. Назар, Н. І. Романів ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. - Л. : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2012.
- 26.** Хаустова М. Проблеми класифікації правових систем / М. Хаустова // Вісник Національної академії правових наук України. - 2014. - № 2.
- 27.** Цивільне право України (у запитаннях та відповідях) [Текст] : навч. посіб. : практикум : для студ. вищ. навч. закл. / [Матвійчук В. К. та ін. ; за ред. В. К. Матвійчука, І. С. Тімуша] ; Нац. акад. упр. - К. : ВНЗ "Нац. акад. упр.", 2013.
- 28.** Цивільне право України : навч. посіб. для студ. ВНЗ. Напр. підг-ки 030401-право. Спец-ть 6.030401-правознаво. Ф-ма навч-ня ден., заоч. - Харків : Друкарня Мадрид, 2014.
- 29.** Циганов О. Г. Питання категоріально-понятійного апарату правового інституту "адміністративна послуга" / О. Г. Циганов // Вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". - 2012. - № 2.
- 30.** Чепульченко Т. О. Правова держава як гарант дотримання основних демократичних принципів та прав людини у суспільстві / Т. О. Чепульченко // Вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". - 2012. - № 2.
- 31.** Шевчук М. Функції суду в сучасному кримінальному провадженні України / М. Шевчук // Вісник Львівського університету. - 2014. - Вип. 59.
- 32.** Ахметшин Р.Л. Уголовный кодекс для врача,- Донецк: Издатель Заславский А.Ю., 2010. – 128 с.
- 33.** Бабанін А.А., Нікітіна К.Г., Ясинський В.І. Правознавство: Підручник // Сімферополь, 2005, – 704 с.
- 34.** Банчук М.В., Москаленко В.Ф., Михайличенко Б.В., Грузева Т.С., Хміль І.Ю., Артеменко О.І. Медичне законодавство: Правова регламентація лікарської діяльності.- К.: ВСВ «Медицина», 2011, – 496 с.
- 35.** Волков В'ячеслав Дмитрович, Дешко Л. М., Мазур Ю. В.. Медичне право

України: практикум / В. Д. Волков, Л. М. Дешко, Ю. В. Мазур; Донец. нац. ун-т, Донец. нац. мед. ун-т ім. М. Горького. – Донецьк : Сучасний друк, 2010. – 249 с.

36. Законодавче забезпечення лікарської діяльності: навчальний посібник / Хміль І.Ю., Михайличенко Б.В., Артеменко О.І. – К.: ВСВ «Медицина», 2011. – 208 с.

37. Лавриненко О.О., Рогова О.Г., Панасюк С.А., та ін. Коментар медичного законодавства України. Станом на 01.03.2011 р. – К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2011. – 360 с.

38. Медичне право України: правовий статус пацієнтів в Україні та його законодавче забезпечення (генезис, розвиток, проблеми і перспективи вдосконалення): матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф., 17-18 квіт. 2008 р., м. Львів / Благодійний фонд "Медицина і право"; Львівський національний ун-т ім. Івана Франка ; Львівський національний медичний ун-т ім. Данила Галицького / І.Я. Сенюта (упоряд.), Х.Я. Терешко (упоряд.) – Л. : Медицина і право, 2008. – 355 с.

39. Медичне право України: проблеми паліативної допомоги та медико-соціального обслуговування населення: матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. з мед. права (III Міжнар. наук.-практ. конф. з мед. права), 22-24 квіт. 2010 р., м. Львів / Всеукр. громад. орг. "Фундація мед. права та біоетики України" [та ін.]; упоряд.: І. Я. Сенюта, Х. Я. Терешко / І.Я. Сенюта (Упоряд.), Х.Я. Терешко (Упоряд.) – Л. : Медицина і право, 2010. – 315 с.

40. Медичне право України: проблеми управління та фінансування охорони здоров'я: матеріали III Всеукр. науково-практ. конф. з мед. права (II Міжнар. науково-практ. конф. з мед. права), 23-24 квітня 2009 р., м. Львів / Всеукраїнська громадська організація "Фундація медичного права та біоетики України" ; Львівський обласний благодійний фонд "Медицина і право" ; Львівський національний ун-т ім. Івана Франка ; Львівський національний медичний ун-т ім. Данила Галицького / І.Я. Сенюта (упоряд.), Х.Я. Терешко (упоряд.) – Л. Медицина і право, 2009. – 331 с.

41. Ольховський В.О. Медичне правознавство: навчально-методичні рекомендації/ В.О.Ольховський, В.В.Хижняк, – Харків: СПДОФ Бровін О.В., 2011,- 44 с.

42. Основы медицинского законодательства Украины /Хміль І.Ю., Михайличенко Б.В., Артеменко О.І. – К.: ВСВ «Медицина», 2011, - 240 с.

Інформаційні ресурси:

1. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws> (офіційний веб-портал Верховної Ради України, «Законодавство України»):

- Конституція України
- Декларація про державний суверенітет України
- Акт проголошення незалежності України
- Кримінальний кодекс України
- Кримінально-виконавчий кодекс України
- Цивільний кодекс України
- Цивільний процесуальний кодекс України
- Кодекс України про адміністративні правопорушення
- Кодекс адміністративного судочинства України
- Сімейний кодекс України
- Кодекс цивільного захисту
- Про вищу освіту
- Про судоустрій і статус суддів
- Про Вищу раду юстиції
- Про прокуратуру
- Про Національну поліцію
- Про нотаріат

- Про оперативно-розшукову діяльність
- Про адвокатуру та адвокатську діяльність
- Про Раду національної безпеки і оборони України
- Про Кабінет міністрів України
- Про правовий режим надзвичайного стану
- Про правовий режим воєнного стану
- Про правонаступництво України
- Про громадянство України
- Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків
- Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України
- Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства
- Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту
- Про імміграцію
- Про закордонних українців
- Про свободу совісті та релігійні організації
- Про військовий обов'язок та військову службу
- Про громадські об'єднання
- Про звернення громадян
- Про політичні партії в Україні
- Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні
- Про національні меншини
- Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав дитини

2. Режим доступу: <https://www.pravoua.com.ua/ua/> – журнал «Право України».

3. Режим доступу: <http://pravovakrayina.org.ua/> – проект Агентства США з міжнародного розвитку «Доступ до правосуддя та правової обізнаності в Україні «Правова країна».

4. Режим доступу: <https://healthrights.org.ua/> – інтернет-платформа для адвокатів, юристів, викладачів права, викладачів у галузі медицини, що була утворена з метою обміну матеріалами, досвідом та ресурсами у сфері «Медичного Права».

Посилання на сторінку освітнього компоненту в MOODLE
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=4455>

8. ІНШЕ

Корисні посилання:

- Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ - http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog-sex.doc
- Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті - http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_ad_etyka_text.pdf
- Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану - http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/nak-poriad-pogl-vyv-

[dysc.docx](#)

- Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ - http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_komis_ad_text.pdf
- Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті - http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/polog_neform_osv.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=7108%3A2021-03-10-14-08-02&catid=12%3A2011-05-10-07-16-32&Itemid=33&lang=uk

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

http://www.knmu.kharkov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2520%3A2015-04-30-08-10-46&catid=20%3A2011-05-17-09-30-17&Itemid=40&lang=uk
http://files.knmu.edu.ua:8181/upload/redakt/doc_uchproc/kodex_AD.docx